

4507 19/5 52: 1. beh. af f. t. l. om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk m. m. 4508

[Kr. Kristensen.]

når det gælder om at få en så stor landbrugs-eksport som muligt for at skaffe hårdt tiltrængt valuta hjem.

Vi har den opfattelse, at det under de givne forhold ville være urigtigt, ja, meget uretfærdigt overfor landbruget, og i særdeleshed det lille og det mellemstore landbrug, at forlænge prisbindingsloven, som det her er foreslået af de ærede medlemmer af socialdemokratiet, og jeg skal derfor på mit partis vegne anbefale at stemme imod denne foreslåede forlængelse af loven om udførsel af smør samt svin og fæsk.

Tesdorpf: De to foreliggende lovforslag er jo forskellige, for så vidt som det ene, lovforslaget om statstilskuddet, er et lovforslag, vi har haft gennem mange år, medens det andet er en forlængelse af en lov, som vi kun har haft eet år.

Om det første lovforslag om statstilskuddet sagde den højtærede landbrugsminister i sin fremsættelsestale, at dette lovforslag efterhånden er en gammel kending. Jeg kan godt forstå, at den højtærede landbrugsminister ikke sagde, at det er en kær gammel kending. Jeg synes, man kunne sige, at denne støttelovgivning var berettiget, da den blev indført under krigen, men at det havde været lige så rimeligt, om man havde søgt at få den afviklet for længe siden, så man betalte det, som varen koster, med det samme i stedet for at gå omvejen over skatterne. Det mener regeringen åbenbart også, for det står faktisk direkte at læse i bemærkningerne, men der står også at læse, at regeringen ikke har ment det hensigtsmæssigt at foreslå ordningen afviklet for tiden. Jeg kan forstå, at regeringen ikke vil søge hele ordningen afviklet, men jeg har været skuffet over, at forslaget ikke indeholder i hvert fald et større skridt til en afvikling end den foreslåede regulering af tilskuddet til mælk. Jeg er skuffet, for vi skal jo engang begynde på denne afvikling. Hvis man ser sig om og ser, hvordan man har været nødsaget til at begynde afvikling af lignende tilskudsordninger i Norge og i England, og har været nødsaget til det under både konservative og socialdemokratiske regeringer, så vil man kunne lære lidt deraf. Man har i disse lande simpelthen ikke haft penge til at fortsætte med disse store udgifter for sta-

ten. Jeg tror også, man kan sige for vort eget lands vedkommende, at man samler simpelthen sammen til en ordentlig omgang ubehageligheder med denne afvikling, og de bliver antagelig større, jo længere man venter. Der er noget, der hedder, at gammel gæld kræver renter, og det vil også gælde i dette tilfælde.

Det må give stof til eftertanke i denne forbindelse, at der i den senere tid har været tegn til, at man i Danmark kom ind i en udvikling, som gav os prisstigning trods almindeligt prisfald. Disse skæve og kunstige tilskudsordninger, som vi her behandler en af, kan medvirke til, at et prisfald ikke får en naturlig lejlighed til at slå igennem, fordi vi venter med at afvikle, til vi er blevet rigtig fattige, og når vi så er blevet det, bliver prisfaldet måske ikke stort nok alligevel til at opveje tilskuddets bortfald. Jeg siger dette, fordi jeg gerne vil prøve på at sætte streg under det, som er mit og mit partis og i virkeligheden også regeringens mening, nemlig at vi, medens forholdene er tålelige, skulle søge at komme prisfaldet i møde, selvom det i dette øjeblik gav en mindre stigning i pristallet. Den bedste vej var af hensyn til pristallet netop den gradvise afvikling. Hvis man f. eks. havde sat disse tilskud 25 pct. ned, og hvis der så virkelig, som meget tyder på, er et prisfald i vente, kunne man håbe på, at man i løbet af et år eller to kunne nå det punkt, hvor varepriser og konsumpriser var blevet det samme og man helt kunne afskaffe en dyr og administrativt besværlig ordning. Ikke mindst med hensyn til tilskuddet til brød er der grund til at se kritisk på den tilskudsordning, vi taler om, for der er så langt imellem rugbrødsprisen på 29 øre, som vistnok er uforandret fra 1948, og kornprisen på skal vi sige 60 øre, at selv et virkelig stort prisfald ikke alene kan få det tilskud, der er nu, til at falde bort.

Der er også en anden væsentlig grund til at nedsætte dette tilskud til rugbrødet, og det er den, at det burde gøres for ikke at friste for meget til omgælse af loven på den måde, at man bruger det billige brød til at fodre dyr med. Det er faktisk en stor fristelse at udsætte folk for, at de kan købe foderenheder i brød til det halve af, hvad det koster i korn, og enhver kan ved selvsyn se det billige brød blive misbrugt; man